

9. Vaja

**TEHNOLOŠKA PRIPRAVA
PROIZVODNIH PLANOV ZA
MODEL MOŠKE SRAJCE**

1. Teoretične osnove

Med osnovne aktivnosti tehnološke priprave proizvodnje spadajo:

- tehnološka analiza izdelave oblačil,
- izbira vrste proizvodne linije,
- razporeditev tehnološke opreme in
- izdelava plana tehnoloških operacij.

Plan tehnoloških operacij vsebuje:

- popis vseh za realizacijo modela potrebnih operacij z navedbo ustrezne opreme,
- čas izdelave,
- zaporedno številko tehnološke operacije in njenim nazivom ter skico,
- vrsto in tip šiva in vrsto in tip vboda.
- Plan tehnoloških operacij izdelamo posebej za tehnološki proces krojenja, šivanja in dodelave.
- Na podlagi izdelovalnega časa t_i , ki ga dobimo iz plana tehnoloških operacij in dnevnega delovnega časa T_d , ter kapacitete proizvodne enote C_d oz. delovne skupine izdelamo **plan tehnološkega procesa**.

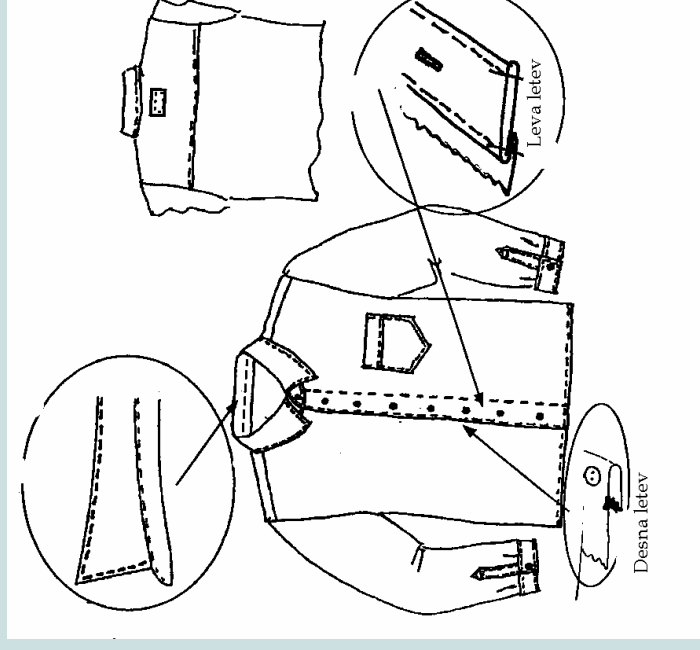
2. Naloga

Glede na podan konstrukcijski opis in tehnološko skico podanega modela moške srajce izdelajte:

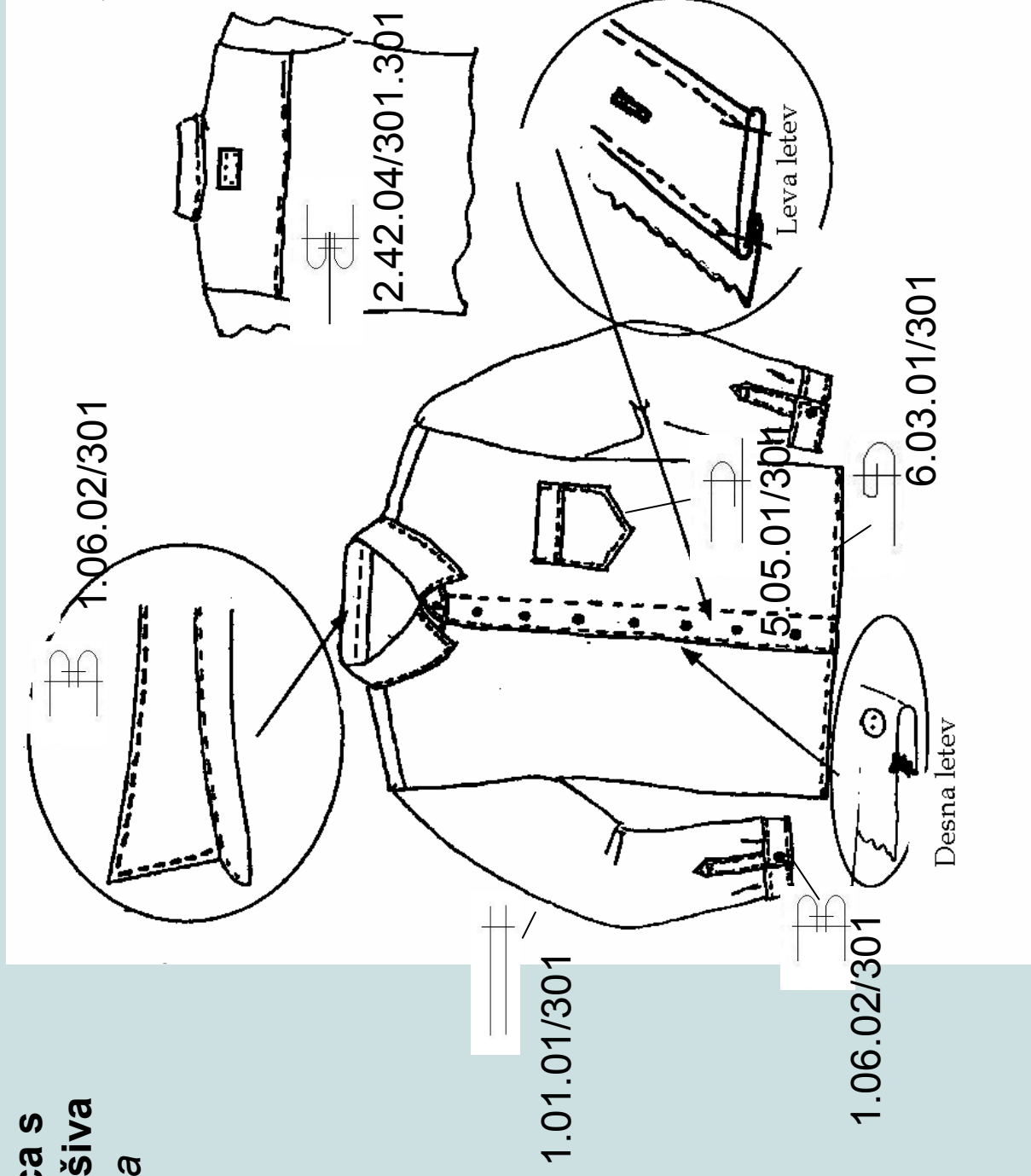
- tehnološki opis z ustreznimi šivi,
- plan tehnoloških operacij šivanja (pri tem uporabite okvirne izdelovalne čase, po vašem občutku),
- opis delovnih sredstev (šivalnih strojev),
- plan tehnološkega procesa za dnevno kapaciteto Cd, ki znaša 500 kosov,
- kosovnica za moško srajco in
- kalkulacija za moško srajco.

2.1 Konstrukcijski opis modela in tehnološka skica

- Moška srajca z deljenim ovratnikom, ki je fiksiran z lepljivo medvlogo, zapenja se z enim gumbom in je okrasno pošit 2 mm od roba. Srajca ima dolge rokave z razporkom, ki je izdelan po dodatku za šive. Zapestnik je širine 3 cm, fiksiran z lepljivo medvlogo in se zapenja z gumbom. Na zadnjem delu je prišit naplečnik, ki je okrasno pošit 2 mm od roba. Na levem sprednjem delu je prišit žep, ki je na zgornji strani dvakrat zapognjen navzdol (0,5 cm x 4 = 2 cm) in okrasno pošit 3 mm od spodnjega roba. Desni sprednji del je v področju letve samo zapognjen in polikan, medtem ko je leva letev oblikovana in okrasno pošita. Oba prednja dela sta v področju letve obdelana z lepljivo medvlogo. Širina letve je 3 cm. Dolžina srajce je dvakrat zapognjena navznoter in pošita 5 cm od zunanjšega roba. Srajca se zapenja s sedmimi gumbi in gumbom na ovratniku.

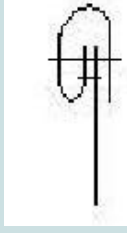

Tehnična skica s prikazom vrst šiva
Moška srajca

Tehnična skica s prikazom vrst šiva Ženske hlače

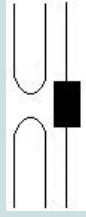
(vrsta in tip šiva-pas)

3.03.06/301

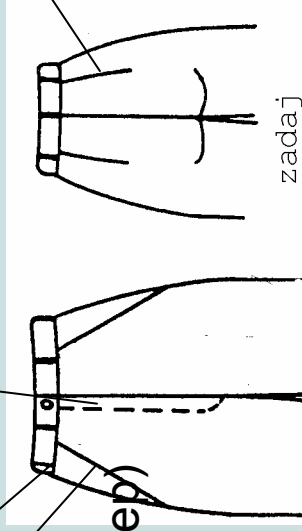
/301

(vrsta in tip šiva-zadruga)

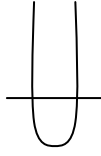

1.06.02/301

(vrsta in tip šiva-žep)

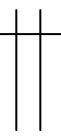

6.05.01/301

(vrsta in tip šiva-všitek)

1.01.01/301

(vrsta in tip šiva-zunanji stranski in koračni šiv)

(vrsta in tip šiva-dolžina hlač)

6.02.02/103 (slepi vbod –specialni šivalni stroj)

Tehnološki opis modela

Osnovni material	Pomožni material
Dodatki za šive/ cm in zahteve šivov:	
Stranski šivi: 10 mm ± 0,5 mm	Gumbi: 9 (ovratnik, zapestnik, za zapenjanje)
Na dolžini srajce: 15 mm ± 0,5 mm	Medvloga: netkana (ovratnik, letev, zapestnik)
Na dolžini rokavov: 10 mm ± 0,5 mm	Sukanec: 13 x 2 tex (obšivanje)
Na rokavnem razporku: 7 mm	
Ovratnik: 7 mm	Sukanec: 13 x 2 tex (šivanje)
Zapestnik: 7 mm	Etiketa: proizvajalca, vzdrževanja in velikosti
Žep: 7 mm	
Letev: 7 mm	
Naplečnik: 7 mm	

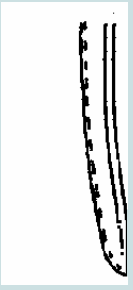

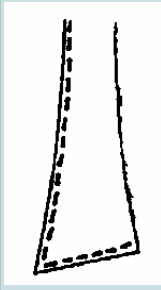

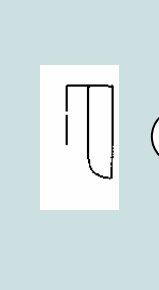
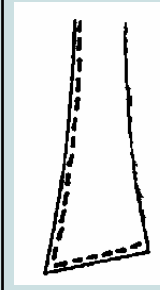
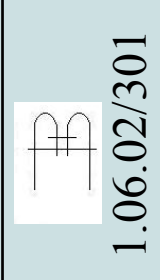
Značilnosti modela

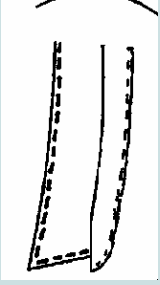
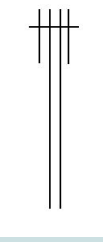

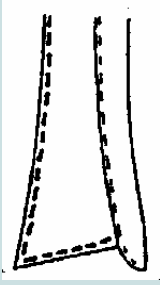
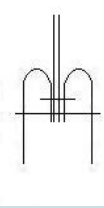
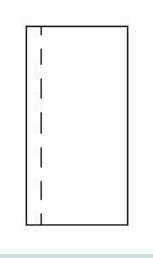

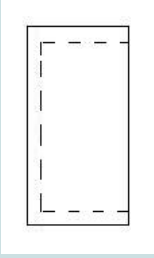

Značilnosti na posameznih delih modela			
Zadnji del:	Naplečnik		
Prednji del:	Žep (levi del), oblikovana leva letev		
Dolžina:	Dvakrat zapognjena in pošita		
Rokav	Razporek izdelan po dodatku za šive		
Tehnološki proces krojenja			
Vrsta materiala in vzorca	Oznaka vzorca	Zahteve polaganja	
Osnovni material:	○	↓	
Pomožni material:			
- medvloga:		*	
- podloga		*	
Tehnološki proces fiksiranja			
Oblačilni del	Parametri fiksiranja		
	Temperatura / °C	Tlak/ N/cm ²	Čas/ s
Zgornji in spodnji ovratnik	135	2	12
Zapestnik	135	2	12
Letev	135	2	12

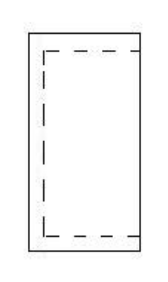
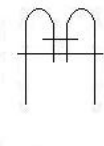
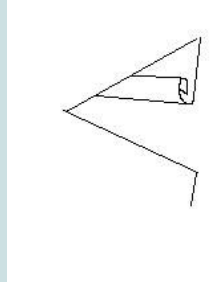

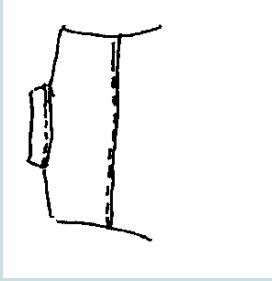
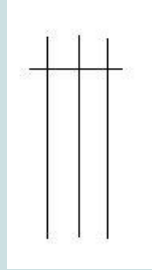
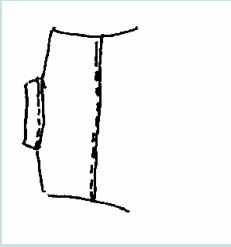
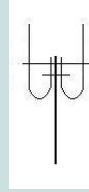
Značilnosti modela

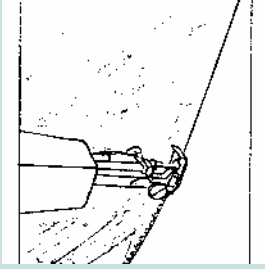
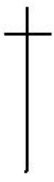

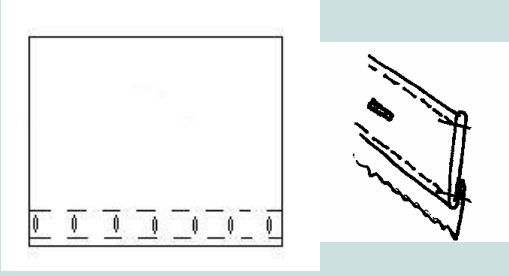
Tehnološki proces šivanja	
<i>Tehnično-tehnološki parametri</i>	
Gostota vboda	Širina vboda
Šivanje: 4 vb/cm	
Obšivanje: 3-4 vb/cm	5 mm
Za okrasno pošivanje: 3 vb/cm	
Pripomočki: vodilo	
Tehnološki proces likanja	
<i>Parametri likanja</i>	
Ročno likanje	Strojno likanje
Temperatura: 120 °C	Temperatura: 180 °C
Obloga likalnika: Teflon	Parni tlak: 6,5 bar*
Obloga likalne mize: PES material	
Tehnološki proces dodelave	Obešalnik, papirna etiketa, PVC vrečka

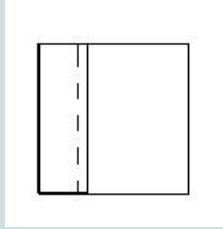

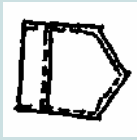

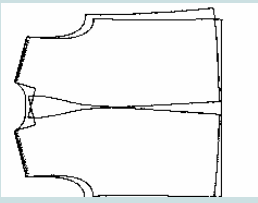
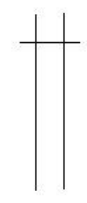
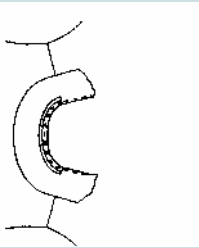

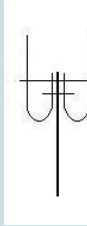
Plan tehnoloških operacij šivanja za moško srajco

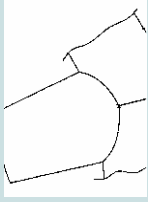
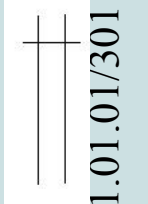
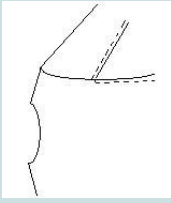
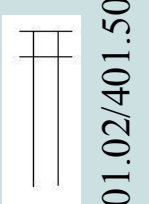
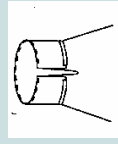
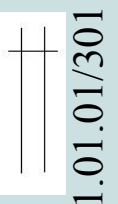
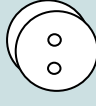

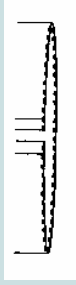

Zap. št.	Naziv tehnološke operacije	Izdelovalni čas t_i /min	Vrsta šivalnega stroja	Dolžina šiva, L_s /m	Poraba sukanca, L/m	Skica tehnološke operacije	Vrsta in tip šiva
1	Robljenje spodnjega dela deljenega ovratnika	0,20	SSŠ				
2	Šivanje zgornjega dela deljenega ovratnika	0,4	NŠS				
3	Likanje in obračanje zgornjega dela deljenega ovratnika	0,4	RD				
4	Pošivanje zgornjega dela deljenega ovratnika	0,6	NŠŠ				

5	Šivanje zgornjega in spodnjega dela deljenega ovratnika	0,95	NŠŠ				/301
6	Obračanje spodnjega dela deljenega ovratnika	0,4	RD				
7	Pošivanje spodnjega dela ovratnika	0,25	NŠŠ				/301
8	Robljenje zapestnika	0,25	NŠŠ				6.02.01/301
9	Šivanje zapestnika	0,70	NŠŠ				1.01.01/301
10	Obračanje in likanje zapestnika	1,05	RD				

11	Pošivanje zapestnika	0,40	NŠŠ				1.06.02/301
12	Robljenje rokavnega razporka	0,4	NŠŠ				6.03.01/301
13	Šivanje naplečnika in zadnjega dela	0,5	NŠŠ				/301
14	Pošivanje naplečnika	0,4	NŠŠ				2.42.04/301.301

15	Obšivanje srajce na desnem prednjem delu	0,25	SŠS					6.01.01/504
16	Likanje srajce na prednjem desnem delu	0,18	RD					
17	Prišivanje gumbov na desni prednji del	0,3	SŠS				/107	
18	Izdelava letve na prednjem levem delu	0,18	NŠS					

19	Robljenje žepa	0,18	NŠS				6.03.01/301
20	Prišivanje žepa	0,35	NŠS				5.05.01/301
21	Šivanje zadnjega in sprednjega dela na ramenu	0,55	NŠS				1.01.01/301
22	Prišivanje ovratnika	0,75	NŠS				1.01.01/301
23	Pošivanje ovratnika	0,60	NŠS				2.42.04/301.301

24	Prišivanje rokavov	0,75	NŠS				1.01.01/301
25	Šivanje rokavov in srajce ob strani in vstavljanje etikete	0,80	SŠS				1.01.02/401.504
26	Prišivanje zapestnika	0,80	NŠS				1.01.01/301
27	Prišivanje gumba na zapestnik	0,12	A				/107
28	Izdelava gumbnice na zapestniku	0,12	A				/304
29	Robljenje dolžine srajce	0,60	NŠS				6.03.01/301
30	Prišitje gumba na ovratnik	0,12	A				/107
31	Izdelava gumbnice na ovratniku	0,12	A				/304
32	Kontrola srajce	1,00	RD			K	
	Skupaj	14,67 min					

Podatki za izdelavo plana tehnološkega procesa

Dnevna kapaciteta proizvodne enote: $C_d = \frac{T_d \cdot D}{t_i} = 500$ kosov

Število delovnih sredstev za posamezno fazo: $K_{\check{s}s} = \frac{C_d \cdot t_{\check{s}s}}{T_d}$ $T_d = 7,5$ ur

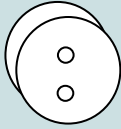
Izračunajte posebej količino navadnih šivalnih strojev NŠS in količino specialnih šivalnih strojev SŠS, s tem da upoštevate ustrezno čase šivanja, najprej samo na navadnih šivalnih strojih, potem pa še na specialnih šiv. strojih.

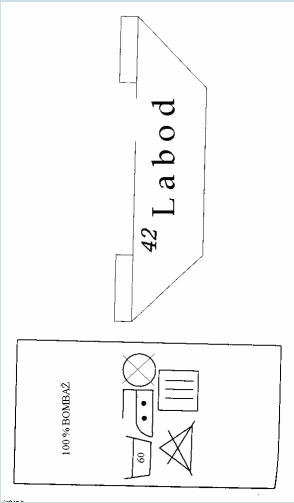
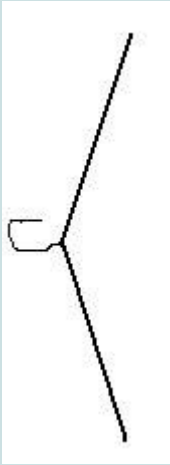
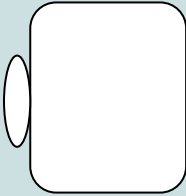
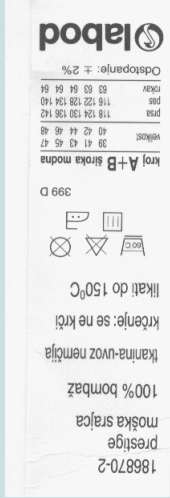
Stopnja obremenitve delovnega mesta: $S_0 = \frac{t_i}{G} \cdot 100[\%]$ Tega ni treba računat!

Število delavcev: $D = \frac{C_d \cdot t_i}{T_d}$

Dnevna kapaciteta na delavca: $C_{d_d} = \frac{C_d}{D}$

Kosovnica

Zap. št.	Naziv materiala	Surovinska sestava	Vzorec	Potrebna količina
1	Osnovna tkanina	100 % BW		150 cm
2	Netkana lepljiva medvloga	100 % PES		15 cm
3	Sukanec iz opredene preje	100 % PES		210 m
4	Gumb	Plastična masa		10 kos

6	Etiketa vzdrževanja	100 % BW		1 kos
7	Velikostna številka	100 % PES		1 kos
8	Obešalnik			1 kos
9	PVC vrečka			1 kos
10	Obesna etiketa			1 kos

Kalkulacija

Element kalkulacije	Enota	Cena (EUR)	Poraba	Vrednost (EUR)
Osnovna tkanina	m	6,5	1,5	9,75
Medvloga	m	0,5	0,15	0,0075
Tehnološki proces krojenja	min	0,5	20,00	10,0
Stroški materiala pri krojenju	9,7575 + 10,0 = 19,8 EUR			
Ovrednoteno delo	3 EUR			
Skupaj stroški krojenja	19,8 + 3 = 22,8 EUR			
Sukanec	kos	0,5	1	0,5
Gumbi	kos	0,2	10	2
Velikostna številka	kos	0,1	1	0,1
Vzdrževalna etiketa	kos	0,1	1	0,1
Šivanje	min	0,8	14,67	11,8
Stroški materiala pri šivanju	14,5 EUR			
Ovrednoteno delo	5 EUR			
Skupaj stroški šivanja	14,5 + 5 = 19,5 EUR			

Obešalnik	kos	0,1	1	0,1
PVC vrečka	kos	0,2	1	0,2
Obesna etiketa	kos	0,1	2	0,2
Dodelava	min	0,5	12,00	6
Stroški materiala pri dodelavi		6,5 EUR		
Ovrednoteno delo		1 EUR		
Skupaj stroški dodelave		6,5 + 1 = 7,5 EUR		
SKUPAJ				
Material		40,8		
Čas		46,67 min		
Ovrednoteno delo		9		
Vsota stroškov vseh tehnoloških procesov		(krojenje, šivanje in dodelava) 49,8 EUR		
Pokritje		P = 46,67 min x 0,1 EUR = 4,67 EUR		
Neto prodajna		NPC = vsota vseh stroškov + pokritje P = 49,8 + 4,67 = 54,5 EUR		